

REVISIONSRAPPORT

Landstinget i Jönköpings län

Granskning av Årsredovisning 2005

Granskningen är utförd på uppdrag av revisorerna inom landstinget i Jönköpings län

Jönköping 2006-04-04

Helena Patrikson
Inger Andersson
Jennifer Fasth
Susanne Karlsson
Lai Ly
Ernst & Young AB

1. Sammanfattning	3
2. Inriktning / Syfte	4
3. Avgränsning / Metod	4
4. Iakttagelser, kommentarer och rekommendationer	4
4.1 Generella iakttagelser	4
4.1.1 Resultatanalys	5
4.1.2 Balanskravet och långsiktig ekonomisk stabilitet	6
4.1.3 Resultat per förvaltning	8
4.1.4 Semester- och löneskulder	10
4.1.5 Kassaintyg	10
4.2 Iakttagelser per förvaltning/resultatområde	11
4.2.1 Jönköpings sjukvårdsområde (RO 22)	11
4.2.2 Höglandets sjukvårdsområde (RO 23)	11
4.2.3 Värnamo sjukvårdsområde (RO 24)	11
4.2.4 Folktandvården (RO 27).....	11
4.2.5 Landstingets kansli (RO 11).....	12
4.2.6 IT-centrum (RO 12)	12
4.2.7 Landstingsfastigheter (RO 55).....	12
4.2.8 Laboratoriemedicin (RO 25).....	12
4.2.9 Regional utveckling (RO 41).....	12

1. Sammanfattning

Vår sammanfattande bedömning är att årsbokslutet för räkenskapsåret 2005-01-01 – 2005-12-31 är upprättat i enlighet med de krav som finns i Lagen om kommunal redovisning och fastställda bokslutsanvisningar. Landstinget följer i allt väsentligt de rekommendationer som är utgivna av Rådet för kommunal redovisning.

Granskningen av årsredovisningen omfattar endast den ekonomiska redovisningen.

De mest väsentliga iakttagelserna är:

- Landstingets övergripande finansiella mål har uppnåtts för 2005.
- Årets resultat uppgående till 382 Mkr innebär att underskottet från 2003 har återställts och balanskravet har därmed uppfyllts.
- Inför 2006 finns anledning att även fortsättningsvis fokusera på de finansiella målen så att det finns utrymme för investeringar och pensionskostnader samt beredskap för förändringar i skatteunderlaget.
- Värnamo sjukvårdsområde visar ett budgetunderskott på 6,6 Mkr, vilket är i nivå med föregående år. Åtgärds paket upprättades efter 2004 års bokslut. Vilka effekter det har haft under 2005 framgår inte av årets verksamhetsberättelse.
- Folk tandvården har patientfordringar uppgående till 2,8 Mkr. Trots påtryckningar hos systemleverantören finns idag ingen möjlighet att ta ut komplett information om vad posten innehåller.

I rapporten redovisas de generella iakttagelserna i avsnitt 4.1 och i avsnitt 4.2 beskrivs de iakttagelser som är specifika för resp. förvaltning/resultatområde.

2. Inriktning / Syfte

Syftet med granskningen av årsredovisningen 2005 har varit att bedöma om årsredovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ställning i landstingets verksamhet samt om gällande lag och rekommendationer följs.

Iakttagelser som noterades vid granskning av årsbokslutet 2004 och delårsboksluten under 2005 har följts upp vid granskning av årsredovisningen 2005.

3. Avgränsning / Metod

Granskningen av årsredovisningen har huvudsakligen inriktats mot analys och kontroll av ekonomisk information. Samtliga resultatområden inom landstinget i Jönköpings län har omfattats av granskningen. En bedömning har skett om respektive resultatområde har följt fastställda bokslutsanvisningar.

Som komplement till granskning av räkenskapsmaterialet har intervjuer med bl.a ekonomichefer och redovisningsansvariga skett. Diskussion med berörda personer på den centrala ekonomiavdelningen har ingått i granskningen.

4. Iakttagelser, kommentarer och rekommendationer

4.1 Generella iakttagelser

I detta avsnitt presenteras de generella iakttagelser som noterats under granskningen av årsredovisningen 2005. Iakttagelser av mindre väsentlig art har framförts muntligt till berörda personer på respektive förvaltning/resultatområde.

4.1.1 Resultatanalys

Landstingets resultatutveckling kan sammanfattas enligt följande:

	Utfall 2005	Budget 2005	Diff mot budget	Utfall 2004	Utfall 2003	Utfall 2002
Verksamhetens nettokostnad	-6.205	-6.316	111	-5.912	-5.713	-5.399
Skatteintäkter	5.000	5.064	-64	4.813	4.273	4.120
Generella statsbidrag och utjämnings	1.431	1.431	0	1.292	1.235	1.170
Finansnetto	91	26	65	42	58	-90
Extraordinära poster	65	0	65	0	0	-33
Årets resultat	382	205	177	235	-147	-232
Nettokostnad/Skatter och bidrag	96%	97%		97%	104%	102%

De stora avvikelserna i verksamhetens nettokostnad mot budget är:

- Verksamhetens intäkter överstiger budget med 64 Mkr. 40 Mkr av dessa avser intäkter för hälso- och sjukvård bl a såld vård. Dessa intäkter budgeteras inte fullt ut, då nivån är osäker. Det finns en trend som indikerar på att volymen kan komma att minska under 2006.
- I budgeten ingår en reserv för oförutsedda utgifter uppgående till 100 Mkr. Den del som återstod vid årets slut uppgick till 65 Mkr och vid upplösningen gav den en positiv resultateffekt.

Händelser av engångskaraktär:

- Under året såldes Hälsohögskolan, vilket gav en reavinst uppgående till 63 Mkr.
- Under 2005 upphandlades finansiella tjänster och fondförvaltare ändrades. Det innebar att gamla reavinster på aktier realiserades och gav en positiv resultateffekt uppgående till 60 Mkr.

Övriga kommentarer:

- Skatteintäkterna understiger budget med 64 Mkr.
- Under 2005 har beslut fattats om särskild ålderspension för 110 personer. I 2005 års bokslut har reservering, 47 Mkr, skett för kostnader hänförliga till den personal som slutar under perioden januari – mars 2006. Under 2006 uppkommer ytterligare ca 11 Mkr för under 2005 beslutad särskild ålderspension avseende den personal som slutar efter mars.
- Årets löneavtal innebär att lönehöjningar har skett fr o m oktober 2005. Helårseffekten av löneuppgörelsen uppkommer därför först under 2006.

Slutsats:

Vår slutsats är att resultat- och balansräkning inte innehåller väsentliga fel utan ger en rättvisande bild av det ekonomiska utfallet för räkenskapsåret 2005.

4.1.2 Balanskravet och långsiktig ekonomisk stabilitet

Balanskravet

I Kommunallagens regler om balanskravet anges att underskott ett visst räkenskapsår ska återställas under de två närmaste åren. Med tanke på att Landstinget under 2002 och 2003 har redovisat underskott i räkenskaperna uppgående till 232 Mkr respektive 147 Mkr ska dessa regler beaktas under 2004 och 2005.

Årets resultat, 382 Mkr, jämte resultatet för 2004, 235 Mkr, innebär att underskotten från 2002 och 2003 har återställts i sin helhet. Balanskravet är därmed uppfyllt.

Finansiella mål

Landstinget har ställt upp ett antal finansiella mål för 2005; ett positivt kassaflöde, en bibehållen soliditet och ett positivt resultat uppgående till 2 % av verksamhetens nettokostnad.

Årets bokslut visar ett positivt kassaflöde, en soliditet på 57 % (f å 56 %) och ett resultat som uppgår till 6 % av nettokostnaden. Samtliga uppsatta finansiella mål har därmed uppnåtts i årsbokslutet.

Utsikter för 2006

För 2006 har beslut skett om ett antal verksamhetsutökningar uppgående till totalt 67 Mkr. Förvaltningarna har erhållit budgetsförstärkningar men finansiering ska även ske med effektivisering uppgående till 40 Mkr. Detta kommer att ställa stora krav på förvaltningarnas förmåga att hitta metoder för att effektivisera och/eller omfördela resurser om budgetramarna ska kunna hållas 2006.

Rekommendation:

Inför 2006 finns anledning att även fortsättningsvis fokusera på de finansiella målen så att det finns utrymme för investeringar och pensionskostnader samt beredskap för förändringar i skatteunderlaget.

4.1.3 Resultat per förvaltning

Iakttagelser:

Nedan presenteras varje förvaltnings/resultatområdes (ej RO 10) budgetavvikelse (resultat) per bokslutstillfälle under 2005.

(Mkr)

Förvaltning/RO	Resultat Tertial 1 2005	Resultat Tertial 2 2005	Resultat Tertial 3 2005	Resultat Helår 2005	Resultat Helår 2004	Resultat/ Netto- kost- nad* 2005	Netto- kostnad 2005
Jkpg:s sjukv.omr.	-5,7	16,9	1,9	13,1	1,1	0,50 %	2 598
Högländets sjukv.omr.	1,3	3,3	5,1	9,7	15,3	0,71 %	1 361
Värnamo sjukv.omr.	-0,6	-10,7	4,7	-6,6	-6,3	-0,60 %	1 102
Folktandvården	0,1	7,2	4,7	12,0	10,6	1,97 %*	610*
Landstingsfastigheter	-5,0	6,9	-1,6	0,3	-5,3	0,06 %*	526*
Laboratoriemedicin	-1,6	0,2	7,6	6,2	8,6	2,61%*	238*
Landstingets kansli	0,9	0,5	0,4	1,8	1,8	0,75 %	239
IT-centrum	1,8	-0,7	4,0	5,1	7,4	3,13 %*	163*
RUA	1,3	1,2	1,2	3,7	3,3	1,79 %*	207*
Delsumma	-7,5 -27 %	24,8 55 %	28 62 %	45,3 100%	36,5		

*Verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar har använts istället för nettokostnaden.

Kommentarer:

I ovanstående tabell kan man se hur resultaten har vuxit fram successivt under året. 62% av årsresultatet/budgetavvikelsen har uppkommit under det sista tertialet. Jämförelse av årsresultatet har skett mot nettokostnad/verksamhetens kostnader för att ge en bild av resultatens/budgetavvikelsens storlek i förhållande till förvaltningens omfattning.

Jönköpings sjukvårdsområde

Ovanstående tabell visar att förvaltningen under 2:a tertialet har haft ett större budget överskott som kompenserar resultatet från första tertialet. De skäl som anges som anledningar till den positiva budgetavvikelsen är sänkt semesterlöneskuld, balans för den köpta rikssjukvården samt ett överskott för läkemedel. Åtgärder har även vidtagits på vissa basenheter för att enheterna ska kunna hålla budgetramarna. Resultatet för 2005 innehåller ett överskott på 3,5 Mkr för den köpta vården av rättspsykiatri. Detta överskott har uppkommit pga. platsbrist, man har alltså inte haft möjlighet att köpa de platser under 2005 som anslaget var avsett för.

Höglandets sjukvårdsområde

Sjukvårdsområdet visar ett överskott uppgående till 9,7 Mkr. Orsaker till överskottet är bl a lägre personalkostnader till följd av minskade löne- och semesterlöneskulder, låga kostnader för köpt rikssjukvård, IT och sjukresor.

Värnamo sjukvårdsområde

Tabellen visar att Värnamo sjukvårdsområde har ett budgetunderskott på 6,6 Mkr. Föregående års underskott, 6,3 Mkr kompenserades i sin helhet. En osäkerhet finns därför idag kring utfallet av årets bokslutsförhandling och därmed om hur stor del av underskottet som Värnamo sjukvårdsområde kommer att ta med sig till 2006. Underskottet utgör för båda åren ca 0,6 % av verksamhetens nettokostnad. I verksamhetsberättelsen förklarar förvaltningen underskottet bl a med att utfallet för köpt vård har överskridit budgeten med 5,4 Mkr samt att förvaltningen pga läkarbrist har använt sig av hyrläkare, vilket medfört ökade kostnader. Stormen Gudrun har ökat intäkterna för såld vård med ca 2 Mkr. Att Värnamo sjukvårdsområde skulle visa ett negativt resultat framgick av årets delårsrapporter.

Åtgärdsprogrammet upprättades efter 2004 års bokslut men besparingarna har inte räckt för att klara budgetramen. Vilka effekter föregående års åtgärdsplan har haft under 2005 framgår inte av lämnad verksamhetsberättelse för 2005. Även i årets verksamhetsberättelse finns en åtgärdsplan uppgående till 11 Mkr. Åtgärderna består av bl a indragning av tjänster (särskild ålderspension), läkemedelsuppföljning, minskat antal hyrläkare mm. Allmänt formulerade mål är svåra att i efterhand följa upp. Därför är det viktigt att så långt som möjligt ange konkreta mätbara aktiviteter. Löpande uppföljning av åtgärdsplanen bör ske under 2006, även om resultatet av vissa åtgärder kan vara svåra att bedöma.

Även budgettekniska alternativ bör övervägas. En central buffert på förvaltningsnivå för oförutsedda utgifter ger ökat handlingsutrymme när förutsättningarna för verksamheterna förändras.

4.1.4 Semester- och löneskulder

Iakttagelse:

Från och med 2005 redovisas övertid och jourtid för all personal, med ett fåtal undantag, i lönesystemet Palett. Vid årsskiftet tas listor fram, av centrala löneavdelningen, över semesterlöneskuld och komptidsskuld per bokslutsdagen. Dessa fördelas sedan vidare till respektive förvaltning och används som underlag för bokslutstransaktionerna.

Kommentar:

En minskad manuell hantering innebär ökad säkerhet i redovisningen. Det är dock viktigt att den information som erhålls från lönesystemet ändå analyseras av mottagaren för att verifiera att materialet är riktigt och för att kunna dra slutsatser kring förändringar i skuldernas delkomponenter.

Rekommendation:

Vårt förslag är att en översiktlig analys sker hos förvaltningarna av de listor som erhålls från personalavdelningen för att säkerställa riktigheten i listorna.

4.1.5 Kassaintyg

Iakttagelser:

Vi har noterat att underlagen till balansposten likvida medel i ett antal fall inte innehåller aktuella kassaintyg per balansdagen.

Kommentarer:

Likvida medel är en känslig del av Landstingets verksamhet. Existensen av redovisade belopp bör styrkas genom att kassaintyg per bokslutsdagen upprättas för samtliga kassor inom landstinget i Jönköpings län.

Rekommendation:

- Bokslutsanvisningarna bör kompletteras med instruktioner om hur kassaintyg ska upprättas och biläggas bokslutsdokumentationen.

4.2 Iakttagelser per förvaltning/resultatområde

Under nedanstående avsnitt presenteras de iakttagelser, kommentarer och rekommendationer som är specifika för respektive förvaltning/resultatområde.

4.2.1 Jönköpings sjukvårdsområde (RO 22)

Inga väsentliga förvaltningsspecifika iakttagelser tas upp i denna revisionsrapport

4.2.2 Höglandets sjukvårdsområde (RO 23)

Inga väsentliga förvaltningsspecifika iakttagelser tas upp i denna revisionsrapport

4.2.3 Värnamo sjukvårdsområde (RO 24)

Inga väsentliga förvaltningsspecifika iakttagelser tas upp i denna revisionsrapport

4.2.4 Folktandvården (RO 27)

4.2.4.1 T4 Patientfordran – konto 1531

Iakttagelser:

I balansräkningen finns 2,8 Mkr (f å 1,5 Mkr) upptaget som patientfordran. Det är inte möjligt att ta fram en rapport från det tandadministrativa systemet T4 som visar vilka delposter fordran består av. Därmed kan man inte verifiera att det som är registrerat i det tandadministrativa systemet är samma belopp som är bokfört i ekonomisystemet. T4 visar 3,6 Mkr och differensen är alltså 0,8 Mkr. Folktandvårdens kansli har erhållit en rapport från systemleverantören, men den innehåller fortfarande inte kompletta uppgifter. För närvarande arbetar man med att IT-centrum ska kunna använda verksamhetsstatistiken för att ta fram en rapport ur T4 som kan användas för avstämning mot huvudboken. Detta arbete beräknas vara klart i början av 2006.

Kommentarer:

En korrekt redovisning kräver att avstämningar kan ske mellan det patientadministrativa systemet och ekonomisystemet.

Rekommendation:

Det är angeläget att en rapport tas fram ur T4 snarast möjligt i syfte att kunna verifiera att de patientfordringar som är uppbokade i ekonomisystemet verkligen existerar och är upptagna till rätt värde.

4.2.5 Landstingets kansli (RO 11)

Inga väsentliga förvaltningsspecifika iakttagelser tas upp i denna revisionsrapport.

4.2.6 IT-centrum (RO 12)

Inga väsentliga förvaltningsspecifika iakttagelser tas upp i denna revisionsrapport.

4.2.7 Landstingsfastigheter (RO 55)

Inga väsentliga förvaltningsspecifika iakttagelser tas upp i denna revisionsrapport.

4.2.8 Laboratoriemedicin (RO 25)

Inga väsentliga förvaltningsspecifika iakttagelser tas upp i denna revisionsrapport.

4.2.9 Regional utveckling (RO 41)

Inga väsentliga förvaltningsspecifika iakttagelser tas upp i denna revisionsrapport.